

Respect pentru oameni și cărți

acă înțelegem că
înțelegem

Marc Levy

Și dacă e adevărat...

Traducere din franceză de
Vasile Zincenco

1

1996, vara

Tocmai sunase micul deșteptător așezat pe noptiera din lemn de culoare deschisă. Era ora cinci și treizeci, iar camera era scăldată într-o lumină aurie pe care o revarsă numai zorii din San Francisco.

Dormea toată casa, cătelașa Kali culcată pe covor, Lauren băgată sub plapumă în mijlocul patului mare.

Apartamentul lui Lauren surprindea prin tandrețea pe care o degaja. Aflat la ultimul etaj al unei case victoriene de pe Green Street, era alcătuit dintr-un salon-bucătărie în stil american, un dressing, un dormitor mare și o baie, mare și ea, cu fereastră. Podeaua era din parchet deschis la culoare cu lamele late, cele din baie fiind vopsite în alb și cadrilate cu carouri negre pictate cu un sablon. Pereții albi erau împodobiți cu desene vechi cumpărate de ocazie în galeriile de pe Union Street, tavanul era mărginit de o mulură de lemn, fin cizelată de mâinile unui tâmplar talentat de la începutul secolului, căruia Lauren îi reliefase contururile cu o nuanță caramel.

Câteva covoare din fibre de cocos tivite cu iută bej delimitau salonul, sufrageria și șemineul în fața căruia o canapea mare tapisată cu pânză de bumbac ocru te îndemna să te afunzi în ea. Cele câteva mobile presărate prin living erau dominate de lămpi foarte frumoase cu abajuri plisate, achiziționate de-a lungul ultimilor trei ani.

Foarte scurtă fusese noaptea. Medic intern la San Francisco Memorial Hospital, Lauren trebuise să-și prelungă garda cu mult peste cele douăzeci și patru de ore obișnuite, din cauza sosirii tardive a victimelor unui mare incendiu. Primele ambulanțe tășniseră în sasul urgențelor cu zece minute înainte de schimbarea gărzii și Lauren începuse fără să mai aștepte distribuirea primilor răniți spre diferențele săli de pregătire preoperatorie, sub privirile disperate ale coechipierilor ei. Cu o metodologie de virtuoz, în câteva minute, îl asculta pe fiecare pacient, îi atribuia o etichetă colorată materializând gravitatea situației, redacta un diagnostic preliminar, prescria primele examene și-i îndruma pe brancardieri spre sala respectivă. Trierea celor șaisprezece persoane debarcate între douăsprezece și douăsprezece și un sfert noaptea s-a terminat exact la douăsprezece și jumătate, iar chirurgii, chemați de-acasă, și-au putut începe primele operații din această noapte lungă pentru ei încă de la ora unu fără un sfert.

Lauren îl asistase pe Dr Fernstein la două intervenții successive și nu s-a întors acasă decât la ordinul strict al medicului care a făcut-o să înțeleagă că, oboseala înselându-i vigilența, le punea în pericol sănătatea pacienților.

În plină noapte, părași parkingul spitalului la volanul mașinii ei Triumph, întorcându-se acasă cu viteză

mare pe străzile pustii. „Sunt prea obosită și merg prea repede”, își repeta ea din minut în minut ca să n-o fure somnul, însă ideea de a se întoarce la urgențe, în sala de operații și nu în culise, era de-a juns ca s-o țină trează.

ACTIONĂ ușa telecomandată a garajului și își trase în el vechiul automobil. Trecând prin corridorul interior, escaladă patru căte patru treptele scării principale și intră în apartament cu sufletul ușurat.

Limbile micii pendule așezate pe șemineu arătau ora două și jumătate. Lauren își lăsa hainele să-i cadă pe jos în mijlocul marelui living. Perfect goală, se duse la bar ca să-și facă un ceai de plante. Borcănelele ce împodobeau etajera conțineau esențe de toate felurile, ca și cum fiecare moment al zilei își avea parfumul lui de infuzie. Își puse ceașca pe noptieră, se cuibări sub plapumă și adormi instantaneu. Ziua precedentă fusese prea lungă, iar cea care se anunță necesita o trezire matinală. Profitând de două zile libere care acum coincideau cu weekendul, acceptase o invitație la niște prieteni, la Carmel. Dacă oboseala acumulată justifica pe deplin o dimineață petrecută în pat, nimic n-ar fi putut să-o facă să-și întârzie trezirea precoce. Lauren adora răsăritul soarelui pe șoseaua ce mărginește Pacificul și leagă San Francisco de golful Monterey. Pe jumătate adormită, căută pe pipăite butonul care întrerupea soneria deșteptătorului. Se frecă la ochi cu pumnii strânsi și îi aruncă prima privire lui Kali, întinsă pe covor.

— Nu te uita așa la mine, nu mai fac parte din planeta asta.

Auzindu-i vocea, cățelușa ei se grăbi să ocolească patul și își puse capul pe burta stăpânei sale. „Te părăsesc două zile, fata mea. Pe la unsprezece trece mama să te ia. Dă-te la o parte, mă scol și-ți dau de mâncare.”

Lauren își întinse picioarele, căscă îndelung ridicându-și brațele spre cer și sări din pat.

Scărpinându-se în cap, trecu în spatele barului, deschise frigiderul, căscă din nou și scoase unul, dulceața, feliile de pâine, cutia cu mâncare pentru câine, un pachet început de jambon de Parma, o bucată de brânză Gouda, o cească de cafea, două borcănele de lapte, o cupă de compot de mere, două iaurturi, cereale, o jumătate de grepfrut; cealaltă jumătate rămase pe etajera de jos. Cum Kali se uita la ea dând din cap de mai multe ori, Lauren făcu ochii mari și strigă:

— Mi-e foame!

Ca de obicei, începu cu pregătirea micului dejun al protejatei sale și-l puse într-o gamelă grea de ceramică.

Apoi își alcătui propriul platou și se așeză la birou. De aici, întorcând ușor capul, putea contempla Saussalito și casele lui agățate pe coline, Golden Gate, întins ca o trăsătură de unire între cele două maluri ale golfului, portul de pescuit din Tiburon și, sub ea, acoperișurile ce se întindeau în trepte până la cheiul Marina. Deschise larg fereastra, orașul era complet tăcut. Numai sirenele marilor cargouri ce plecau spre China, amestecate cu țipetele pescărușilor, veneau să ritmeze lâncezeala acestei dimineți. Se întinse din nou și atacă, plină de poftă, micul dejun pantagruelic. Din lipsă de timp, nu mâncașe seara trecută. În trei rânduri încercase să înfulece un sandvici, dar, la fiecare încercare, „beeper”-ul ei sunase, chemând-o la o nouă urgență. Când o întâlnea cineva și o întreba ce meserie are, răspundea invariabil: „Grăbită”. După ce a devorat o bună parte din festin, puse platoul în chiuvetă și se duse la baie.

Împinse cu degetele jaluzelele de lemn ca să le incline, lăsa să-i cadă cămașa de noapte de bumbac alb la

picioare și se băgă sub duș. Jetul puternic de apă călduță o trezi de-a binelea.

Ieșind de sub duș, își infășură un prosop în jurul șoldurilor, lăsându-și picioarele și sănii goi.

În fața oglinzii, se strâmbă la ea, se hotărî pentru un machiaj ușor, își trase pe ea niște blugi, o cămașă sport, își scoase blugii, își puse o fustă, scoase fusta și își puse iar blugii. Luă din dulap o sacoșă de pânză în care aruncă niște lucruri, trusa de toaletă, și se simți gata de weekend. Întorcându-și capul, se uită la cât de mare era dezordinea ce domnea în apartament, haine pe jos, prosoape peste tot, vesela din chiuvetă, patul desfăcut, își luă un aer foarte hotărât și clamă cu voce tare, adresându-se tuturor obiectelor de acolo:

— Să nu spuneți nimic, să nu v-aud bombănind! Mâine mă întorc devreme și vă pun la locul vostru pentru toată săptămâna!

Apoi, apucă un creion și o foaie de hârtie și redactă următoarea notă, înainte de a lipi pe ușa frigiderului cu ajutorul unui magnet mare în formă de broască:

Mamă,

Mulțumesc pentru cățelușă și mai ales nu pune nimic la locul lui, mă ocup eu de toate când mă-ntorc.

Trec direct pe la tine să o iau pe Kali, duminică pe la ora cinci. Te iubesc, Doctorița ta preferată.

Își puse mantoul, își mângea cu tandrețe pe cap cățelușa, o sărută pe frunte și trânti ușa casei.

Coborî pe scara cea mare, trecu prin exterior ca să ajungă la garaj și aproape că plonjă în vechea ei decapotabilă.

— Am plecat, am plecat, își repeta ea. Nu-mi vine să cred, e-o adevarată minune, mai trebuie însă și să vrei să pornești. Distrează-te tușind numai o singură dată și-ți încă motorul cu sirop înainte de-a te arunca la fiare vechi și te înlocuiesc cu o mașină Tânără, toată numai electronică, fără starter și fără stări sufletești când e frig dimineață, ai priceput, sper? Contact!

Trebuie să credem că bătrâna mașină englezescă a fost foarte impresionată de convingerea spuselor stăpânei sale, căci motorul se puse în mișcare de cum a întors cheia de contact. Se anunță o zi frumoasă.

2

Lauren a demarat încet ca să nu-și trezească vecinii. Green Street este o stradă frumoasă mărginită de copaci și case. Aici, oamenii se cunosc ca într-un sat. La șase intersecții înainte de Van Ness, una dintre mariile artere ce străbat orașul, trecu la viteza superioară. Încarcându-se de culori pe măsură ce treceau minutele, o lumină palidă trecea progresiv perspectivele strălucitoare ale orașului. Mașina rula cu viteză pe străzile pustii. Lauren gusta din beția aceluia moment. Pantele din San Francisco sunt foarte propice pentru asemenea senzații de amețeală.

Un viraj scurt pe Sutter Street. Un zgomot și niște zăngănituri în direcție. Coborâre abruptă spre Union Square. Este ora șase și treizeci, casetofonul emite o muzică dată la maximum, Lauren e fericită aşa cum n-a mai fost de multă vreme. Au fost alungate stresul, spitalul, obligațiile. Se anunță un weekend numai pentru ea și n-are niciun minut de pierdut. Union Square este linisit. Peste câteva ceasuri va deborda de turiști și citadini făcându-și cumpărăturile în marile magazine ce

înconjoară piața. Cable-car-urile* se vor succeda, vitrinele vor fi luminate, la intrarea parkingului central se va forma o coadă lungă de mașini. Acesta este săpat sub grădinile în care grupuri de muzică vor schimba câteva note și frenete pe centi și dolari.

Până atunci, în această clipă matinală domnește liniștea. Vitrinele sunt stinse, pe bânci mai dorm câțiva cloșarzi. Paznicul parkingului moție în ghereta lui. Triumph-ul înghite asfaltul în ritmul impulsurilor date de levierul de viteze. Stopul este verde, iar Lauren trece înapoi în viteza a două ca să ia mai bine turnanta pe Polk Street, una dintre cele patru străzi ce mărginesc scuarul. Îmbătată, cu o eșarfă în chip de bandă de strâns părul, intră în virajul din fața imensei fațade a clădirii lui Macy's. O curbă perfectă, cauciucurile scârțâie ușor, un zgomot ciudat, o succesiune de zăngănituri, totul merge foarte repede, zăngăniturile se confundă între ele, se amestecă, se dispută.

O pocnitură bruscă! Timpul încremenește. Nu mai există niciun dialog între direcție și roți, comunicarea este definitiv întreruptă. Mașina o ia într-o parte și de răpează pe asfaltul încă umed. Chipul lui Lauren se crisează. Mâinile i se agață de volanul devenit docil, acceptând să se-nvârtă la nesfârșit într-un gol compromițător pentru ce avea să urmeze în ziua aceea. Triumph-ul continuă să alunece, timpul pare că se simte în largul lui și se întinde ca într-un lung căscat. Lui Lauren i se învârtă capul, de fapt decorul este cel care se învârtă în jurul ei, cu o viteză surprinzătoare. Mașina e ca un titirez. Roțile i se izbesc brusc de trotuar, partea din față i se ridică și

* Tramvaie folosite la San Francisco.

îmbrățișează o gură de incendiu. Capota continuă să urce spre cer. Într-un ultim efort, automobilul se răsușește și își ejectează conducătoarea, devenită mult prea grea pentru această piruetă care sfidează legile gravitației. Trupul lui Lauren este proiectat în aer, înainte de a cădea izbindu-se de fațada unui mare magazin. Imensa vitrină explodează și se răspândește într-un covor de cioburi. Cearșaful de sticlă o primește pe Tânăra femeie care se rostogolește pe pământ, apoi încremenește, cu pletele desfăcute în mijlocul spăturilor, în vreme ce bătrâna Triumph își sfârșește cursa și cariera, culcată pe spate, jumătate pe trotuar. Un simplu fir de aburi îi iese din mărunte și își dă duhul, ultimul ei capriciu de bătrână englezoaică.

Lauren este inertă. Se odihnește, liniștită. Trăsăturile îi sunt netede, respirația lentă și regulată. Cu gura abia deschisă, în care ai putea ghici un ușor surâs, cu ochii închiși, pare că doarme. Părul lung îi încadrează față, mâna dreaptă îi este pusă pe burtă.

În ghereta lui, paznicul parkingului clipește din ochi, a văzut tot „ca la cinema”, dar aici „era de-adesea lea”, va spune el. Se ridică, aleargă afară, se răzgândește și se întoarce înapoi. Cu febrilitate, ridică telefonul și formează 911. Cheamă în ajutor, iar ajutoarele pornesc la drum.

Sala de mese a lui San Francisco Hospital este o încăperă mare cu pardoseală albă și peretii zugrăviți în galben. O mulțime de mese dreptunghiulare făcute din Formica sunt aşezate de-a lungul unei alei centrale care duce la distribuitoarele de hrana ambalată sub vid și de băuturi. Doctorul Philip Stern somnola lungit pe una dintre ele,